

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 24. januar 2006
Kontor: 2.s.kt.
J.nr.: 2006-12103-22
Sagsbeh.: LDN
Fil-navn: S 208 genusmedicin.doc

Besvarelse af spørgsmål nr. 208 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 20. december 2005

Spørgsmål 208:

"Ministeren bedes oplyse, om der findes tilsvarende forskning i Danmark, som den ved Karolinska Institut i Stockholm, hvor der forskes i genusmedicin, forstået som "kønsbaserede skillnader i hälsa och sjukdom eller lären om könsskillnader i biologi och samhälle"

Svar:

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet en udtalelse fra Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen oplyser, at der ved Karolinska Institutet i Stockholm, Sverige, i 2001 blev oprettet et center for genusmedicin med det formål at undersøge, synliggøre og formidle kønsforskelle og kønsperspektiver inden for biomedicinen. Centret bedriver og støtter forskning inden for samme emneområde. Ved genusmedicin forstås biologiske kønsforskelle og hvad disse betyder fysiologisk, klinisk og prognostisk. Ifølge centeret pågår dog en afklaring af definitionen af genusbegrebet som centret gerne ser udvidet til at omfatte kulturelle, socialpolitiske og miljømæssige kønsforskelle udover de rent biologiske.

I Danmark findes Afdeling for Medicinsk Kvinde- og Kønsforskning på Institut for Folkesundhedsvidenskab under Københavns Universitet. Afdelingen er den eneste af sin art ved danske universiteter. Forskningen fokuserer på kvinders liv og vilkår – socialt, psykologisk og fysiologisk, og der lægges vægt på kønsforskelle, dvs. begge køn inddrages i afdelingens undersøgelser. Hensigten er at fremme forståelsen af forskellen mellem de to køn med respekt for en social ligestilling og at fremme forskningen på disse områder. Afdelingen underviser på sundhedsuddannelserne.

Genstandsfeltet for forskningen i den svenske og danske institution er således principielt det samme, nemlig kønsforskellene inden for sundhed og sygdom. Når der ses på de konkrete forskningsprojekter, der støttes/udføres af de to institutioner, fremtræder fokus mere (men ikke udelukkende) biologisk (molekylært, genetisk og fysiologisk) orienteret i Sverige i forhold til et mere medicinsk sociologisk perspektiv i den danske forskning (levetår, sundhedsadfærd). Omfanget af den svenske medicinske kønsforskning er større end den danske, og en tilsvarende overvejende biologisk fokuseret kønsforskning findes ikke institutionaliseret i Danmark.

I Danmark inddrages kønsforskelle i høj grad i den brede epidemiologiske forskning og perspektiveres ofte selvstændigt i resultatfremlæggelsen. Således i de danske Sundheds- og Sygelighedsundersøgelser der følger danskernes sundhedstilstand og udføres regelmæssigt af Statens Institut for Folkesundhed. Dette institut har ligeledes stået for publikationen "Kønsforskelle i sygdomme og sundhed" på opdrag af Ministeren for Ligestilling (2004). Publikationen afdækker sygdomsområder i den danske befolkning hvor mænd og kvinder adskiller sig væsentligt og påpeger derudover kønsforskelle i risikofaktorer for sygdom og i reaktionen på sygdomssymptomer. I andre store tilbagevendende befolknings undersøgelser vedr. sundhed (Glostrup og Østerbroundersøgelserne) er der ligeledes fokus på kønsforskelle.

Herudover arbejder en række individuelle forskere med kønsperspektiver inden for sundhed og sygdom. Af emner kan nævnes mænds sundhedsadfærd, aldringsstudier med kønsperspektiver, risikokommunikation og unge mænd, køn og psykisk sygdom.

Sammenfattende konkluderer Sundhedsstyrelsen, at der i Danmark forskes i kønsforskelle i sundhed og sygdom med Afdeling for Medicinsk Kvinde- og Kønsforskning på Københavns Universitet som kraftcentrum, og at køn derudover inddrages som selvstændigt perspektiv i en række befolkningsundersøgelser og individuel forskning.

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens oplysninger.